

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра англійської і німецької філології

та перекладу імені професора І.В. Корунця

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Васько Р. В.

(ПІБ)

«14» вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Терміносистема сучасного перекладознавства

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору аспіранта

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2020-2021

Семестр II

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Демецька Владислава Валентинівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської і німецької філології та перекладу імені професора І.В. Корунця КНЛУ

Рецензенти:

Ніконова Віра Григорівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської і німецької філології та перекладу імені професора І. В. Корунця КНЛУ.

Ребрій Олександр Володимирович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Харківського національного університету ім.В.Н.Каразіна

Схвалено на засіданні кафедри англійської і німецької філології та перекладу імені професора І. В. Корунця КНЛУ, протокол № 1 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Ніконова В. Г.

_____ (прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради університету,
протокол № _____ від «14» жовтня 2020 р.

Голова вченої ради _____

(підпис)

Васько Р.В.

_____ (прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти *формуванню у аспірантів* професійних компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької і викладацької діяльності в галузі перекладознавства, шляхом поглиблення *системи наукових знань* про терміносистему сучасного світового перекладознавства, що дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до нормативних вимог теорії і методології перекладацької діяльності; сприяти *усвідомленню аспірантами* ролі усталеної системи понять і термінів науки про переклад як регулятивної системи перекладацького дискурсу; сприяти *формуванню у аспірантів здатності* застосовувати у власній перекладацькій діяльності і вільно оперувати термінами, що віддзеркалюють сучасний стан перекладознавчої науки як у царині практики, так і науково дослідній роботі, а також і у процесі надання фахового редагування художніх і нехудожніх текстів у перекладі.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття	10 год.	4 год.
практичні заняття	—	—
Консультації	—	—
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: теоретичні основи письмового перекладу художніх і нехудожніх текстів; базові категорії та поняття лінгвістики тексту, літературознавства, жанрових теорій перекладу; базисні поняття, цілі та завдання перекладацької історіографії, лексикографії, порівняльної стилістики / граматики, прагмалінгвістики, теорії міжкультурної комунікації; важливість перекладу як засобу міжкультурної комунікації та міжмовного посередництва; новітні підходи до вивчення проблем перекладу художніх і нехудожніх текстів у межах спеціальних теорій перекладу; методологічну базу сучасного перекладознавства, яка враховує методи і процедури аналізу суміжних дисциплін.

3.2. *Вміти*: застосовувати у власній перекладацькій діяльності, а також у редагуванні перекладів різних типів текстів лінгвістичний, концептуальний, літературознавчий, перекладознавчий / перекладацький аналіз вихідного / цільового тексту; здійснювати доперекладознавчий / перекладознавчий аналіз оригінальних текстів різних жанрів і стилів із метою визначення їх жанрово-стилістичної домінанти; адекватно обирати стратегії / тактики перекладу; застосовувати методологічні принципи аналізу вихідного й цільового текстів з огляду суміжних дисциплін; обґрунтовувати вибір стратегій і тактик у перекладі текстів певних типів (жанрів); вільно оперувати різними підходами до перекладу в залежності від історико-літературного періоду і лінгвокультурної традиції оригіналу (перекладу); застосовувати у перекладознавчому аналізі підходи, що демонструють новітні тенденції у перекладі різних типів текстів.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти комплексними знаннями із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, літературознавства, міжкультурної комунікації, лексикології, стилістики). Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Терміносистема сучасного перекладознавства» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Терміносистема сучасного перекладознавства» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона спрямована на поглиблення знань аспірантів щодо системи наукових знань про терміносистему сучасного світового перекладознавства, що дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до нормативних вимог теорії і методології перекладацької діяльності. Курс дозволить сформувати у аспірантів здатність застосовувати у власній перекладацькій діяльності і вільно оперувати термінами, що віддзеркалюють сучасний стан перекладознавчої науки як у царині практики, так і науково дослідній роботі, а також і у процесі надання фахового редагування художніх і нехудожніх текстів у перекладі.

Курс сприяє усвідомленню аспірантами ролі усталеної системи понять і термінів науки про переклад як регулятивної системи перекладацького дискурсу. У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями вільно оперувати різними підходами до перекладу в залежності від історико-літературного періоду і лінгвокультурної традиції оригіналу (перекладу), а також застосовувати у перекладознавчому аналізі підходи, що демонструють новітні тенденції у перекладі різних типів текстів.

Курс включає два змістових модулі.

У першому модулі щодо *перекладу як системи* надається уявлення про *вітчизняну (радянську, пострадянську) школу перекладу*, що передбачає розгляд засадничих теоретико-методологічних основ перекладу, аналіз понятійного апарату та методологічних принципів і процедур: історія становлення школи; принцип перекладності / неперекладності; *лексикографія перекладацької діяльності*: типи тлумачних словників у перекладі; типи енциклопедичних словників у перекладі; *аналіз засадничих перекладознавчих понять*: поняття методу, стратегії, тактики, способу, прийому перекладу; типологія трансформаційних операцій; ключові класифікації перекладацьких перетворень; методологія перекладознавчих досліджень; історія формування критики перекладу; *тлумачення теорії міжмовних перетворень*: трансформація і деформація; переклад як процес і результат міжмовної трансформації; трансформації і відношення міжмовної асиметрії; етноспецифіка і хроноспецифіка в перекладі; *обґрунтування одиниці перекладу*: одиниці перекладу та одиниці мови; одиниці перекладу та одиниці смислу; одиниці перекладу як складові перекладацьких рішень.

У другому модулі щодо *актуальної аспектології у перекладознавстві* розглядаються *західні школи перекладознавства*, що включають зокрема, англійську (Велика Британія, США), німецьку, болгарську, прибалтійську, словенську, французьку, а також далеко / близькосхідних, які віддзеркалюють певні новітні підходи до перекладу текстів різних типів, а також диференційні / інтегральні підходи до тлумачення перекладу як системи; *засадничі категорії перекладознавства – еквівалентність, адекватність*: диверсифікація поглядів і підходів у межах світових шкіл; *лінгвокультурологічні аспекти перекладознавства*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем, методологія дослідження, критика і редактура перекладу; *прагматичні аспекти перекладу*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем; методологія дослідження, критика і редактура перекладу *семіотичні аспекти перекладу*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем; методологія дослідження, критика і редактура перекладу.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Когнітивно-дискурсивні засади перекладознавства».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Терміносистема сучасного перекладознавства» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»* для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-

інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із перекладознавства, історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології перекладознавчих досліджень.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність планувати і здійснювати комплексні перекладознавчі дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.

ЗК2. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики перекладача та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 3. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності перекладача на засадах загальної та спеціальної методології перекладознавчих досліджень.

ЗК 4. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми у процесі перекладу як засобу міжкультурної комунікації.

ЗК 5. Здатність планувати й ефективно використовувати час у науковій діяльності; вибирати й ефективно використовувати сучасні інформаційні технології у власній науковій діяльності, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо).

ЗК 6. Здатність працювати з наукометричними базами даних із метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здобуття концептуальних і методологічних знань у галузі перекладознавства, зокрема засвоєння основних теоретико-методологічних концепцій сучасного перекладознавства, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових перекладознавчих знань, оволодіння термінологією перекладознавства.

ФК 2. Здатність збирати дані для перекладознавчого дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність аналізувати перекладознавчі явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних і новітніх дослідницьких підходів, зокрема когнітивно-дискурсивного, а також на основі відповідних загальнонаукових методів, що дозволить систематизувати знання про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до когнітивно- комунікативних потреб представників різних лінгвокультурних спільнот.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі перекладознавства на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переоцінювати вже існуючі знання з когнітивної лінгвістики та дискурсології у професійній практиці перекладача.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі перекладознавства, зокрема, проблеми перекладу як когнітивно-комунікативної взаємодії, у якій особистості перекладача відводиться провідна роль.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну дія-

Продовження Таблиці 1

Програмні компетентності	Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)												
	Загальні компетентності						Фахові компетентності						
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7
ЗК 11. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.				+									
ЗК 12. Здатність планувати й ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності; вибирати і ефективно використовувати сучасні інформаційні технології дистанційного навчання у власній науковій і педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо).					+								
ЗК 13. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.						+							
Фахові компетентності(ФК) ФК 1. Здобуття концептуальних та методологічних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.							+						
ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.								+					

6. **Результати навчання аспірантів із дисципліни (освітнього компонента) Терміносистема сучасного перекладознавства».**

Результати навчання аспірантів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 1. Критично аналізувати й оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці з перекладознавства; глибоко розуміти важливість перекладу як засобу міжкультурної комунікації та міжмовного посередництва; знати теоретичні й практичні проблеми антропоцентричного когнітивно-діяльнісного підходу в теоріях перекладу, зокрема в галузі письмового перекладу художніх і нехудожніх текстів, і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 2. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі лінгвістики, літературознавства, жанрових теорій перекладу, перекладацької історіографії, лексикографії, порівняльної стилістики / граматики, прагмалінгвістики, теорії міжкультурної комунікації; формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати наукові досягнення і здобутки інших дослідників у межах когнітивно-дискурсивної парадигми перекладознавства як теоретичної основи дослідження стратегії перекладу, що передбачає аналіз формування антропоцентричної парадигми лінгво-перекладознавчих досліджень.

ПРН 3. Обирати адекватну предмету перекладознавчого дослідження методологію у перекладі, запроваджувати сучасні комунікативно орієнтовані методи наукових досліджень для здійснення лінгвокогнітивного, літературознавчого, перекладознавчого / перекладацького аналізу вихідного / цільового тексту.

ПРН 4. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного перекладознавчого дослідження.

ПРН 5. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових завдань у галузі перекладознавства; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності перекладача та перекладознавчих дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 6. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 7. Обґрунтовувати вибір стратегій і тактик у перекладі текстів певних типів (жанрів); вільно оперувати різними підходами до перекладу в залежності від історико-літературного періоду і лінгвокультурної традиції оригіналу (перекладу); застосовувати у перекладознавчому аналізі підходи, що демонструють новітні тенденції у перекладі різних типів текстів; встановити інваріантні / варіативні ознаки тексту оригіналу в перекладі на всіх текстових рівнях; диференціювати жанрово- стилістичну домінуючу й авторський ідіостиль тексту оригіналу в перекладі; установити жанрово- стилістичну домінуючу тексту оригіналу в перекладі.

ПРН 8. Застосовувати принципи організації і проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень у науках гуманітарного циклу, зокрема у сфері перекладознавства, з урахуванням відомих когнітивних перекладознавчих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій, що унаочнюють зв'язок перекладу з літературознавством і лінгвістикою тексту.

Продовження Таблиці 2

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)											
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12
ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.					+							
ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).						+						
ПРН 14. <i>Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.</i>							+					
ПРН 15. <i>Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.</i>								+				
ПРН 17. <i>Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної комунікації.</i>									+			

Закінчення Таблиці 2

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)											
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12
ПРН 18. Використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку студента, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність.										+		
ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.											+	
ПРН 22. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей задля руху до спільної мети; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність (толерантність); усвідомлювати рівні можливості і гендерні проблеми.												+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Терміносистема сучасного перекладознавства».

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Терміносистема сучасного перекладознавства», компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.	Загальнонаукові методи теоретичного пізнання: <i>аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</i>	Індивідуальне і групове опитування.
ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.	Технологія <i>осо-</i>	Експрес-конт-

<p>ПРН4.Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.</p>	<p><i>бистісно орієнтованого навчання</i></p>	<p>роль.</p>
<p>ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.</p>	<p>Методи <i>інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання</i></p>	<p>Оцінювання роботи аспірантів в групах.</p>
<p>ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.</p>	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>групова дискусія,</i> • <i>дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджувані процеси,</i> 	
<p>ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).</p>	<p><i>ситуаційний аналіз (кейс-метод), дослідження ситуації професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень, інтерв'ю), презентація результатів виконаних досліджень.</i></p>	<p>Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів.</p>
<p>ПРН 14. <i>Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.</i></p>		
<p>ПРН 15. <i>Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.</i></p>		<p>Тематичне тестування.</p>

<p>ПРН 17. Дотримуватися правил ефективної роботи в команді, аналізувати і описувати ситуацію професійної взаємодії на основі знань етичних, психологічних і соціокультурних детермінант поведінки та діяльності людини; обирати і застосовувати оптимальні технології ефективної комунікації.</p>		
<p>ПРН 18. Використовувати сучасні освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення високого рівня особистісного та професійного розвитку студента, планувати та ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності, удосконалювати педагогічну майстерність.</p>	<p>Індивідуальні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчі есе з теоретичних проблем когнітивно- дискурсивних аспектів перекладознавства, • когнітивно- дискурсивний аналіз різноманітних жанрових текстів (художніх і нехудожніх) та їх 	<p>Модульна контрольна робота.</p>
<p>ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • переклад 	<p>Залік.</p>
<p>ПРН 22. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей задля руху до спільної мети; цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність (толерантність); усвідомлювати рівні можливості і гендерні проблеми.</p>		

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Терміносистема сучасного перекладознавства» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою англійської і німецької філології та перекладу імена професора І. В. Корунця на своєму сайті <http://translationstudies.knlu.edu.ua/> та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни.

Він надає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарсь-

кому занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за накопичувальною системою.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта (на семінарах)				Модульна контрольна робота	Самостійна навчальна робота аспіранта
	1	2	3	4		
Теми семінарських занять					50	Реферат
Максимальна кількість балів	10	10	10	10		10

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства» передуює написання аспірантами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства»

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25- бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта	50
2.		Модульна контрольна робота (МКР)	50
3.		Залік	10 0

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форм здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором із наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедуру та форми і терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни аспірантами денної форми здобуття освіти визначає кафедра англійської і німецької філології та перекладу імена професора І. В. Корунця і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять із дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку науково-педагогічний працівник виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік («зараховано / не зараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал із навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік. Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою «не зараховано», то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому, незалежно від набраного семестрового рейтингового балу, виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100 бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності «Відмітка про залік» науково-педагогічний працівник виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою («зараховано»);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС(A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			Лек- ції	Семінар- ські / прак- тичні за- няття	Само- стійна робота		Лек- ції	Семінар- ські / практич- ні заняття	Самостійна робота
Модуль 1									
Перший модуль 1. Переклад як система: досвід вітчизняної школи									
1.	Вітчизняна (радянська, пострадянська) школа перекладу. Розгляд засадничих теоретико-методологічних основ перекладу. Аналіз понятійного апарату та методологічних принципів і процедур: історія становлення школи; принцип перекладності / неперекладності.	8	2	--	6	8	--	--	8
2.	Лексикографія перекладацької діяльності: Типи тлумачних словників у перекладі. Типи енциклопедичних словників у перекладі.	8	2	--	6	9	1	--	8
3	Аналіз засадничих перекладознавчих понять. Поняття методу, стратегії, тактики, способу, прийому перекладу. Типологія трансформаційних операцій. Ключові класифікації перекладацьких перетворень.	10	2	2	6	10	1	1	8
4	Тлумачення теорії міжмовних перетворень. Трансформація і деформація. Переклад як процес і результат міжмовної трансформації. Трансформації і відношення міжмовної асиметрії. Етноспецифіка і хроноспецифіка в перекладі.	8	2	--	6	10	1	1	8
5	Термінологічне обґрунтування одиниці перекладу. Одиниці перекладу та одиниці мови. Одиниці перекладу та одиниці смислу. Одиниці перекладу як складові перекладацьких рішень.	10	2	2	6	9	1	--	8

Продовження Програми

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			Лек- ції	Семінар- ські / прак- тичні за- няття	Само- стійна робота		Лек- ції	Семінар- ські / практич- ні занят- тя	мостійна робота
	Разом годин за модулем 1	44	10	4	30	46	4	2	40
Змістовий модуль 2 Актуальна аспектологія у перекладі									
6.	Західні школи перекладознавства: терміносистема і методологія. Англійська (Велика Британія, США), німецька, болгарська, прибалтійська, словенська, французька, а також далеко / близькосхідна, які віддзеркалюють певні новітні підходи до перекладу текстів різних типів, а також диференційні / інтегральні підходи до тлумачення перекладу як системи.	10	2	2	6	8	--	--	8
7.	Засадничі категорії перекладознавства – еквівалентність, адекватність. Диверсифікація поглядів і підходів у межах світових шкіл.	8	2	--	6	8	--	--	8
8.	Лінгвокультурологічні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем	8	2	--	6	8	--	--	8
9.	Прагматичні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем.	10	2	2	6	8	--	--	8
10	Семіотичні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем.	10	2	2	6	12	2	2	8
	Разом годин за модулем 2	46	10	6	30	44	2	2	40
	Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

10. **Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)**

Основна:

1. Гарбовский Н.К. (2004). Теория перевода: Учебник. Москва: Изд-во Моск. ун-та
2. Професійно-орієнтований переклад у когнітивно-дискурсивному ракурсі (2018): навчальний посібник / В. Г. Ніконова, Ю. В. Кононець, Х. Б. Мелько, Е. В. Польова, В. Б. Скрябіна,
3. В. П. Сніцар, О. І. Чернікова. Київ: Видавничий центр КНЛУ.
4. Jones, F. R. (2007). Unlocking the Black Box: Researching Poetry Translation Processes. In: *Translation and Creativity. Perspectives on Creative Writing and Translation Studies*, (pp.: 59–74). E. Loffredo, M. Perteghella (eds.). London: Continuum.
5. Milton, J. (2009). Translation Studies and Adaptation Studies. In: *Translation Research Projects 2*. (pp. 51–58). A. Pym, A. Perekrestenko (eds.). Tarragona: Intercultural Studies Group..
6. Rojo, A. (2015). Translation Meets Cognitive Science: The Imprint of Translation on Cognitive Processing. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 34 (6), 721-746. St Jerome.
7. Nord, Ch. (1997). *Translating as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained*. London and New York: St. Jerome Pub.

Додаткова:

1. Алексеева И. С. (2004). Введение в переводоведение Учеб. пособие для студ. филол. и лингв фак. высш. учеб. заведений. Москва: Издательский центр «Академия».
2. Кулинич М. А., Кострова О. А. (2017). Теория и практика межкультурной коммуникации. Москва: ФЛИНТА.
3. Макаров М. Л. (2003). Основы теории дискурса. Москва: ИТДГК «Гнозис».
4. Оболенская Ю. Л. (2006). Художественный перевод и межкультурная коммуникация. Москва: Высшая школа.
5. Серажим К. С. (2002). Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матер. сучас. газ. публіцистики]: монографія / за ред. В. Різуна. Київ: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка.
6. Сорокина Н. В. (2014). Национальные стереотипы в межкультурной коммуникации. Москва: ИЦ РИОР, НИЦ ИНФРА
7. Bassnett, S. (2002). *Translation Studies*. London: Routledge.
8. Brown, G., Yule, G. (1996). *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. *Cognitive Strategies for the Resolution of Translation Problems*. URL: <http://termcoord.eu/2016/12/cognitive-strategies-for-the-resolution-of-translation-problems/>
10. Dijk, van T. A. (1985). Introduction: The Role of Discourse Analysis in Society. *Handbook of Discourse Analysis*. Vol. 4. P. 1–8.
11. Faber, P. *Conceptual Analysis and Knowledge Acquisition in Scientific Translation*. URL: <http://lexicon.ugr.es/pub/fab-con>
12. Faber, P. (2015). The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation. *Monografías de Traducción e Interpretación*. Valencia: Universitat de València. P. 107–134.
13. Grenoble, L. A. *Discourse Analysis*. URL: <http://www.indiana.edu/slavont/SLING2k/postpapers/grenoble.pdf>
14. Halliday, M. A. K., Hasan, R. (1991). *Language, Context and Text: Aspects of Language in a Social- Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
15. Hobbs, J. *The Problems of Discourse*. URL: <http://www.isi.edu/hobbs/disinf-chap1/node2.html>
16. Huckin, T. N. *Discourse Analysis*. URL: http://www.exchanges.state.gov/education/engteaching/pubs/BR/functionalsec3_6.htm
17. Ifversen, J. (2003). Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis. *Kontur*, №7.

- P. 60-69. URL: <http://www.hum.au.dk/cek/contur/docs/kontur-07/pdf/filer/ji-text/pdf>
18. Munday, J. (2012). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*, 3rd edition. London and New York: Routledge.
 19. Nord, C. *Loyalty and Fidelity in Specialized Translation*. URL: http://web.letras.up.pt/egalvao/TTCIP_Nord%20loyalty%20and%20fidelity.pdf.
 20. Pym, A. (2014). *Exploring Translation Theories*, 2nd edition. London and New York: Routledge
 21. Pym, A. (2004). *Moving Text: Localization, Translation, and Distribution*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
 22. Pym, A. (1992). *Translation and Text Transfer. An Essay on the Principles of Intercultural Communication*. Peter Lang. URL: http://usuaris.tinet.cat/apym/publications/TTT_2010.pdf.
 23. Pym, A. (1993). *Why Translation Conventions Should Be Intercultural Rather Than Culture-Specific. An Alternative Link Model*. URL: http://usuaris.tinet.cat/apym/online/research_methods/1993_alternative_link.pdf
 24. Vinay, J.-P., Darbelnet, J. (1995). *Comparative Stylistics of French and English*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

www.benjamins.com/#catalog/books/btl/main	The Benjamins Translation Library
http://www.cognitivelinguistics.org/en/about-cognitive-linguistics	Cognitive Linguistics
https://www.youtube.com/watch?v=hpVQiFhuQRs	Gary Massey on Cognitive Studies in Translator Education
http://www.jostrans.org/	Journal of Specialized Translation (UK)
http://psychlib.ru/	Routledge Encyclopedia of Translation Studies / ed. by M. Baker. London and New York : Routledge, 2001. 654 p.
http://termcoord.eu/	Terminology Coordination
www.benjamins.com/#catalog/books/btl/main	The Benjamins Translation Library
http://www.stjerome.co.uk/show_title.php?doctype	The Translator and Interpreter Trainer (UK)
www.eup.ed.ac.uk/journals.aspx	Translation and Literature (UK)
http://www.tandfonline.com/toc/rtrs20/current	Translation Studies (UK)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби).

Електронний ресурс, на якому розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни, – приклади контрольних і залікових завдань, тематика рефератів, методичні вказівки з виконання самостійної роботи тощо – сайт <http://translationstudies.knlu.edu.ua/> кафедри англійської і німецької філології та перекладу імена професора І. В. Корунця.